

Polo Kolosi Firampor Kumwimp Pas

Mekia Akwapnámp Kar

Jisaso pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek, Polo Rom mek kalabus mek yakria Kolosi mekamp siosompor kumwia Tikikus ntia Onesimusomp yaek sámp-kérép námpon. Ankwap pas te Filemonompot méntér sámp-kérép námpon.

Wokwaek te Polo Efesus mek Kwapwe Kare Kar farákápámp ke fek, taun Kolosi wonae fik tae morok yak námpara, mao Epafrasén sámp-kérép nánko, mao Kolosi mek akwapea Kwapwe Kare Kar farákápámp.

Aempan maok, wakmwaek Epafras nke nánko, arop ankwap fákáre Kolosi mekamp siosompor Kwarén mérnap sámpá yampourou napantá, Polo am fárakapamp ninik mek kárakáre sánkria mámá pas kumwimpon.

Tá Polo ankwap kar arakrá sér: Kwaro Jisasomp yae kor fek kápae kare ankank yoroimpon. Kwaro Jisasén sámp-kérépámp te, kápae kare ankank Kwaronámpok tia koupoukour naenámpria ninámp.

---

1 1-2 Taun Kolosi mek yakápnap sios koumteouráp arop e! Ono Pol onan Kwaro aposel yakaerianánko, ono Krais Jisasomp aposel yak nampon. Ono nomp ankwapnáp Timotint yumo Kraisén mér nap kárakáre fek yakáp nap, yiráp por má pas kumwi re. Yinomp ninik te nomp Naropwar Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewour nánko, yumo yonkxae porokwe fek yakáp mwanapria nampon.

Kolosi mekamp arop fárakapao Jisasén mér karenap kar

³ Yino yumwan ninikia Kwarén sénemp fek yino te ankár nomp Jisas Krais Tokwaeramp Naropwar Kwarén ‘Aesio’rá sér saráp yak konempon.^a ⁴⁻⁶ Am te apae riteanápe, yumo wokwaek kar Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawia mérria, Kwaro yiráp por yámar mek nánapiá pátenámp ankankantá yépékrá yakápnap kar te yino wae wawi nempon. Aenempara, yumo te ankár Krais Jisasén mérria maok, am fek Kwaromp arop fákáreran kor ponankor warákárrá nouroup napon. Yumonkir Kwaromp Kwapwe Kare Kar korop námp wawia, Kwar námokuráp ninik fek aropomp i

---

^a 1:3 Ef 6:18

konámp nkea mériaka, yae-párák kare paokop napo, am Kwapwe Kare Kar támão ankár apár-apár mek kor tokwae yak nánko, yumonapnámp taknámp arop ponankor ankár kwapwe kare ninik fek yakáp napon.^b ⁷Epafras te yino énénki tére konámpara, yumwan am Kwapwe Kare Kar akwapá farákáp námp te, yino man warákár konempon. Mao te yumwan yaewourrá Kraisomp téreran yae-párák kare tére konámpón. ⁸Mao koropeaka ‘Yumo Kwaromp koumteouráp aropan nouroup kare nap te, Yiki Kor Spiritao yiráp ninik mek kékéménk nánko napono’rá yinan séri námpón.

**Polo Kolosi mekamp arop fákáreran Kwaro
kárakáre sánkanoria kar toropwapimp kar**

⁹Am kar yino kor wawia maok, yino am yae feknámpia yumwan yaewourrá kar toropwapi nempon. Kwaro yumwan yaewouranoriaka Kwarén sér i konempara, yumo te Kwaro yumwan kar sénámp wawia mántwaok mwanapon. Aenapo maok, Yiki Kor Spiritao yumwan nkakwe make mér kwapwe ntia ninik kwapwe sánk nánko maok, yiráp ninik mek tokwae kari yak naenámpón. ¹⁰Aenánko maok, yumo fwap Kristen kare paokop mwanap pwi kari yakria maok, yumo fwap Kwaro warákárna níni kaok paokop mwanapon. Takria maok, arop aropompria yaewourrá nkakwe make tére kwapwe napo, yumo Kwarén mérnap ninikao kor akwapea tokwae kari yak naenámpón.^c ¹¹Yinomp ninik te, Kwaromp kárakáre tokwaerao yiráp ninik mek tokwae kari yak nánko, nkakwe make ankank kwatae korop námpán kor, yumo kokwae mo, fwap kárakáre fek yakápria maok, am támán kor mént warákárria ¹²⁻¹⁴Naropwar Kwarén ‘Aesio’rá sér mwanapon. Mao te Satanomp kírikípao nomwan sámp-fákeyak námp mekamp éréképriaka, náráp Táráp kwapwe karerént yakápnap arop fákárerént tapokwapá pwarari námpón. Aenánko maok, Kwaromp Tárápao nomwan yamokwapeaka nomp kwatae ninik nik mo pwarareanánko, nomo amwar yae-párák kare yakáp námpón. Kwar te yumwan fwapokwapia, yumo am wae kwapwe fek yakápnap arop fárakápént sámp mwanapria ankank kwapwe kare yiráp por nánapia páte námp sámp mwanap pwi napon.^d

Kraisomp ninik ntia maomp térean sénámp kar

¹⁵Nomo Kwarén te nke mwanámp pourou mo námpán maok, wae nomo Kwaromp Tárápán nke námp te maomp Naropwar Kwaro kor, take pourourápono. Mao te Kwaromp Táráp, tá kápae kare ankank Kwaro yoroimpan kámákár akwap námpón.^e ¹⁶Kwaro kápae kare ankank yámar mek yak námp, tá apárok yak námp yoroimp te, Tárápao kor

^b 1:4-6 Ef 1:13,15; 1 Pi 1:3-4   ^c 1:10 Ef 2:10; Fl 1:27   ^d 1:12 Ef 1:18-19   ^e 1:15 Jo 1:18

énénkér yoroi nepon. Mao te ankank ponankor nomo yi fek nke konámp, tá nomo nke mwanámp pourou monámp ankank, tá nkawakwe make kárákáre kor ensel fákáre, tá nkawakwe make kárákáre kor spirit, tá ponankor nkawakwe make kárákáre tokwaeráp ankank yoroi nepono. Mao am ankank ponankor yoroi nepara, am ankank ponankor te mao námokurápon.^f ¹⁷Mao te ankank wokwaek kar yak mo fek manénkir yakrá, mao námokuráp kárákáre fek má kápaé kare ankank má ponankor wokwaek kar forokareakámpan mao ankár yae-párák kare sámp-fákeyak nánko, kwapwe kare yakáp napon.^g ¹⁸Mao te siosomp me koron. Sios té maomp pourounon. Mao te siosomp yiki yak fi kare támaonon. Mao te sumpwiaka am sumpwian kwe-pwarará maomékir fárámpéanámp aropara, amnámp kárákáre fek ankank ponankoran kor kámákár akwap námpón.^h ¹⁹Kwaromp ninik te náráp ninik te ponankor Jisasén sánkea Kwaro námoku am mek top-pwarámpá yak naerianámpón.ⁱ ²⁰Kwaromp ninik te náráp yámar mekamp ankank ponankor, tá apárokamp ankankan kor ponankor wokwaek te paneki yakápia napan, oukoumwan te am ankank tia mao námokunt ankárankamp ninik fek ankára mek tapokwapea pwar naerianámpón. Aeria námp kwamp, mao Kraisén yaopwae porokopramp fek sumpwiaerianánko, maomp yiri kwarákarea námp fek táman Kwaro nomp yopor ninik sámp-anámpá pap námpón.^j

²¹ Wokwaek te yumo kwatae ninik fek panek yakáp napo, am kwatae ninik nap támao nánko, yumo Kwarén yopor-arop yakápiapono.

²² Aeapan maok, oukoumwan te Krais yaopwae porokopramp fek sumpwianánko, Kwaro yumwan am fek fwapokwapia éréképea yumwan námont ankárankamp ninik fek yakáp mwanapria ninámpón. Mao taki námp te, yumwan éréképá koropea námokuráp wonae fik párapop tenánko, yumo amwar kar yiki kukarrá yakápria, mao nke námp fek yumo kwatae niniki nap yak mo naenámpria ninámpón.^k ²³ Yumo wokwaek mérinap mér te ankár am fek táman kárákáre fek yakáp kip. Yumwan kwekár ninik kwataerao éréképea akwap nánko, yumo yiráp Kwaromp Kwapwe Kare Kar wa napao, nánkár wakmwaek yámar mek yakáp mwanap ninik nap pwar mwanape. Ono Pol ono Kwaromp Kwapwe Kare Karamp tére arrop yakria, maomp apár mekamp ponankor koumteouráp aropan yino am kar farákáp námpón.^l

Polo Kolosi mekamp aropan yaewourimp kar

²⁴ Oukoumwan te ono yumwan yaewourria touwe sámp nampan warákár nampon. Ono Kraisomp siosén yaewour nae namp te, Kraisomp pourouno. Kraiso siosén yaewour riaka sámpámp touwe tokwae te

^f 1:16 Jo 1:3   ^g 1:17 Jo 1:1   ^h 1:18 Ef 1:22-23   ⁱ 1:19 Kl 2:9   ^j 1:20 Ef 2:3

^k 1:22 Ef 2:14-16   ^l 1:23 Hi 6:11

oukoumwan pwar mono. Am touwe onomp pourouk korop nánko, ono sámp naeria namp te, Kraiso sámpnámp touwe méntér pwianoria nampon.²⁵ Kwar námoku onan sios mek téreaerianánko, ono yumwan yaewour riaka farákápnamp kar máte Kwaromop karan ponankor farákáp nampon.²⁶ Má kar máte wokwaek kápae kare ke fek te mek wouroumpeyakánko, ponankor arop fárakáp te am kar mér moiapon. Aeno oukoumwan te Kwaromop ponankor koumteouráp aropao nke nap fek wae érik korop námpon.^m ²⁷Kwaro am táman náráp finoria nomwan yénkép námp te, nomo wae mér námpono. Má kar mek wouroumpá yakeákámp te kwapwe kare ara, arop ankwap fi ponankoran kor yaewour naenámpón. Mámá kar mek-wouroumpeyak námp te arak naenámpón: Krais yumont yak námpara, mao yumwan éréképá pokeanánko, méntér yámar mek wae kwapwe fek yakáp mwanapan yépék napon.ⁿ ²⁸Yino te ponankor ankákárank aropan Kraisomp Kwapwe Kare Karan farákáp konámpón. Yino te kwapwe kare ninik ntia kwapwe kare méraok am fárakapan yénkria, kárákáre kor kar farákáp námp te, am fárakap kárákáre kor Kristen yakáp napo, yino am fárakapan Kwaronámpok éréképá tukupá párapok mwaria námpon.^o ²⁹Aeria namp kwamp maok, ono ankár kárákáre fek térea wae namp te, Krais námoku onan kárákáre sáp námp fek nampon.^p

Polo Kolosi mekamp sioso Kwarén mér napan niníkimp kar

2 ¹Onomp ninik te yumo ntia taun Leodisia mekamp arop, tá arop ponankor onan nkea mér mo napan kor, man yaewourrá térea wae namp aran mérenkria nampon. ²Ono térea wae konamp te, am támao yumwan yaewouria, yiráp ninik mek kárákáre sánk nánko, nonopok nounourouprá wonae fik kari yakáp mwanapria ni konampon. Onomp ninik te, yumo kwapwe kare ninik sámpea napo maok, am támao yiráp mérnap ninik kárákáre sánk naenámpria nampon. Onomp ninik te yumo ankár Kwaromop kar fi mek wouroumpeyak námp fwapi mérenkria nampon. Krais te námoku támao am mek wouroumpeyaknámp kar fi korono.^q ³Kwaromop nkawakwe make ninik kwapwe ntia mér kápae kare te Kraisomp ninik mek yak námpara, stua mek kápae kare nkawakwe make ankank kwapwe kare top-pwarámppeyak námp niampón.

⁴Onomp ninik te arop ankwapao yumwan kwekárrá kar porokweantánoria namp kwamp, yumwan má kar má sér rae:^s ⁵Ono te yumont yak moria panek yak nampao kor, yumwan ninik namp te wae ono kareao yumont yak namp niampara, yumo yae-párák téreria Kraisén mér kárákáre napan ono nkea warákár nampon.

^m 1:26 Ef 3:3-6   ⁿ 1:27 Ef 1:18-19   ^o 1:28 Ef 4:13   ^p 1:29 1 Ko 15:10   ^q 2:2 Ef 3:3-4

^r 2:3 1 Ko 1:30   ^s 2:4 Ro 16:18

Nomo ankár Kraisént yakria yiki yak mwanámp kar

⁶ Yumo te wae Jisas Krais Tokwae sámp napara, ankár mént koumpea paokop kip. ⁷ Yumo ankár méntér koumpea kárákáre yakáp nap te, yaoao kwar mek arák mek karaok pikeyak nánko, yao kárákáre yak konámp niamp, tá nap oumpwar fek ti tenapo kárákáre yak konámpnámp taknámpi yakáp kipo. Yumo ankár am Kwapwe Kare Kar yino yumwan yénkrá farákáp námp táman mér kárákáreria, kápae kare por ankár Kwarén ‘Aesio’rá sér kipo.^t

⁸ Yumo te fwapnae karia mér kar kip: Takria arop ankwapao yumwan apárokamp méramp kar mwar sankoropea yumwan farákáp napo, am kar támao yumwan poupwekápia sámp-fákeyak naeane. Takrá paokopnap arop fákáre te Kraisomp karan farákáp mono, tékénou kar, tá yámar ntia apár poukeyak konámp spiritamp karan farákáp konapon.

⁹ Yumo te wae mér napon: Krais te arop nomo niamp arákareanánko, Kwaromp kápae kare ninik ponankor te maomp pourou mek top-pwarámpá yak námpón.^u ¹⁰ Krais te ponankor ankank poukeyak konámp kárákáre tokwaeráp spiritamp yépe kor tokwae yak námpón. Yumo te Kraisént koumpá yakáp napara, Kwaro yumwan yiki yak sánk nánko, am yiki yak te yumwan top koupouri yak naenámpón.^v ¹¹ Yumo ankár mént kari yakria yípi fárákapnap ninik am te pourou yípi fekamp mono. Yumo Kraisomp ninikaok tukupria, wokwaekamp ninikamp yae ankore mek yakáp mo nap, am te yípi fárákap kare tamaono.^w ¹² Yumo ént mek nér nap te, Kwaro Kraisént yumwan apár me mek kák námpria yénkép napon. Tá yumo Kwaromp kárákárerao Kraisén apár me mekamp fárámpea papámpan mér napara, yumo kor ént meknámp forokor nap te, yumwan Kraisént apár me mekamp fápárampea kák námpan yénkép námpón.^x ¹³ Yumo wokwaek te Juda mo ara, loaok tukup moria, nkawake make kwatae ninikaok paokop napo, am támao yumwan surumpwirá kák námp niamp námpón. Aenámpan maok, am ke fek táman Kwaro yumwan yaewour nánko, yumo Kraisént yiki yak sámp napo, Kwaro yiráp ninik kwatae am ponankor tirá épér námpón.^y ¹⁴ Nomp nkawake make ninik kwatae námp, tá maomp loao nomwan sámp-fákeyak námpan kumwi tari nap te, am ponankor warko Kwaro námoku yaopwae porokopramp fek pukupia ponankor torokoria pwate námpón.^z ¹⁵ Mao te yaopwae porokopramp fek kápae kare yao-pwaeráp kwataeramp kárákáre tokwae ponankor tirá épéri pwate námpan, arop nke nap fek am fárákap te kárákáre mo, kánanke kwataenorá yénkép námpón.^a

^t 2:7 Ef 3:16-18   ^u 2:9 Jo 1:14,16   ^v 2:10 Ef 1:21-22   ^w 2:11 Ro 2:28-29   ^x 2:12 Ro 6:4-5
^y 2:13 Ef 2:1,4-5   ^z 2:14 Ef 2:14-16   ^a 2:15 Kl 1:13

‘Nomō wae Kraisént sumpwi námpara, nkawakwe make
lo te nomwan yaewour mono’rá sénámp kar

¹⁶ Aenámpara, arop ankwapao yumwan fir fári konap lo, ént fári konap lo, yopwar méntép koupoukour konap yae, yunk méntép, tá sabat yae méntép koupoukour konap táman yumwan mántwaok mwanapria sénapo, táman woupwi pap kwapon.^b ¹⁷ Am lo karaok térerá tukupnap ke te youpoukwap yak mono, waknwaek korop naenámp ankankan wounáp námpo. Aeno Kraiso maok ankár kare kar ankankono.^c ¹⁸ Táte arop ankwap yumwan yémén nkenámp ankankan farákápria, ‘Yumoku te wampwe pwarará, ensel fákáreran lotuenk’rá sénánko te, yumo mao numwar yumwan apárok sámp-anámpañoria yénképá yakápi kwapon. Take pourouráp arop te wokwaekamp nínikaok yárank námpao maok, námoku te mér kwapwerápao namp ritea námpo.^d ¹⁹ Aenámpao maok, mao te nomp yépe kor kare Kraisén te warko sámp-fákeyak mo, pwar námpo. Am yépe kor te nomp pourouan fir nénk nánko, am támao ke mekmwaek, arák mekmwaek ankank pourouk yae-párák nonopok toukouri yak konámpo. Aenánko maok, pourou Kwaro nínik námpao akwapea tokwae kari yak konámpo.^e

²⁰ Yumo te waeman Kraisént sumpwi napo, yámar ntia apár taokeyak konap spirit yumwan warko sámp-fákeyak mo nap te, apaerá yumo warko apárokamp aropamp paokop niamp napon? Apaeritea yumo warko nkawakwe make loaok paokopria,^f ²¹ nkawakwe make ankank kákánkrá wurirá paokop napon?^j ²² Take pourouráp lo te nomo yae fek yoronámp ankankan sérar námpara, koupour kar tomore konámpono. Am lo te arop fárakápao saráp papea napan, nomwan ampaokenkria yénk i konapon.^g ²³ Tá kare, am take pourouráp lo te námwan, námoku te wampwe pwarará, enselén loturá, nomp pourouan fopwaoka wae námpo. Aenánko, arop ankwap fárakápamp nínik te, am lo te kwawake kare nínik ntia yonkxae kourwaok akwap námpan mpwe napon. Aenapan maok, am lo te nomwan yaewour nánko, nomo nomp pouroukamp nkawakwe make nínikan kwe-pwar mwanámp pourou mono.

Kwaro nomwan Jisasént fárámpá papámp kar

3 ¹ Kwaro yumwan waeman Kraisént fápárámpea kák námpara, yumo te ankár narekamp ankankan saráp térerá sámp kipo. Am narekamp némpouk te Kraiso Kwaromp yae-párák mwaek náráp sia king fek tank námpo.^h ² Yumo te ankár kápae kare por narekamp ankankan saráp nínik kip. Apárokamp ankankan te niniki kwapon.ⁱ ³ Yumo te sumpwi

^b 2:16 Ro 14:1-12   ^c 2:17 Hi 10:1   ^d 2:18 1 Ko 4:6   ^e 2:19 Ef 4:15-16

^f 2:20-21 Ga 4:3-5,9   ^g 2:22 1 Ko 6:13   ^h 3:1 Mk 16:19   ⁱ 3:2 Mt 6:33

tenap niampria, Kwaromp wonae fik yakáp napo, Jisasomp pourou yumwan nánkárápá yak námpón.^j ⁴Krais te yiráp yiki yakáp mwanap fi támao ara, nánkár wakmwaek érik korop nánko, yumo kor mént érik Kwaromp wae kwapwent korop mwanapon.^k

Nomo wourékam arop yakápnámp kar

⁵Aenámpara, yumo te má apár mekamp kwatae ninik yiráp ninikmek yak námp ankár tirá wouré kipo. Ono sénamp te ará ninikan sénampon: Kokopor i konap ninik, oumnámp ninik, tá yi fek nkea ninik mek saráp kwatae ninik i konap ninik, tá ankár kwataenámp ankankan saráp ninik kárakáre konap, tá arop ankwapamp ankankan nkea kíkiak i konap ninik. Am kíkiak i konap ninik am te kwekár kwarén lotunap niamp ninikono.^l ⁶Am taknap arop fákáre Kwaromp karwaok tukup mo i konapara, nánkár Kwaro am arop fákáre ponankoran touwe kwatae nénk nanampria nánapi tenámpón.^m ⁷Wokwaek te yumo kor am takap arop fákárerént paokopria ponankor am ninik takiapon.

⁸Aeapan maok, yumo oukoumwan te ankár ponankor tirá épér kipo. Am tirá épér mwanap ninik te ará: Yonkuae pwarámprá yopor i konap ninik, tá arop ankwapan kokwarokria, apae fek sámp-wouroump naerá ninik i konap ninik. Wourouumprá oumnámp kar sér i konap ninik te yiráp táp meknámp kánanke oukur naeane. ⁹Yumo te yiráp ankwapyaenápén kwekári kwapono. Am te apae riteanápe, yumo manénkir sámp ea paokopinap ninik kwatae wae pwarará, ¹⁰Kraisomp wourékam ninik fek paokop napon. Kwaro yumwan wourékam arop yoroi papria, mér kwapwe nénkria, yumwan yaewour nánko, maomp ninik niampi yakáp napon.ⁿ ¹¹Aenámpara, nomo am wourékam yoronámp arop te nomo ponankor waeman ankárrankamp pourouráp yakáp námpón. Aenámpara, nomo warko arakrá ninik mwareano: Nomo te mwar Griki fi, tá mwar Juda fi, yípi fárakap konap, yípi fárakap mo i konap, moumountukri kar, tá nkawakwe make fi arop, ankwapamp tére konap arop, amwar yaknámp aropono. Am te apae riteanápe, Kraiso saráp yakria, mao námoku ponankor nomo ou mek yak námpono.

Nomo ankár aropomp i konap ninikan sámp mwanámp kar

¹²Kwaro yumwan yonkuae touwea waeria nárápria nánkárápeanánko, yumo te Kwaromp arop fi yakáp napara, yumo kor ankár take pourouráp ninik sámp eaka arak kip: Yumo ankár arop ponankor yonkuae touweriaka fwapnae karia yaewour kip. Yumokunap ninik te ankár apárok sámp-anámprá, arop sánánkar porokwe fekria maok, yumwan

---

^j 3:3 Ro 6:6-7; 2 Ko 5:17   ^k 3:4 1 Jo 3:2   ^l 3:5 Ef 5:3-5   ^m 3:6 Ro 1:18   ⁿ 3:8-10 Ro 12:2; Ef 4:25-32

nkwak mak napo kor, koupour nopol mwaria yonkuae pwarámp kwapono.^o ¹³ Yumo ou mek nonopok kar séri tenap yak nánko te, yonkuae porokwe fekria am ninik nik mo, pwar kip. Kwar Tokwaerao yiráp kwatae ninik tirá épéri námpara, yumo kor tak kip.^p ¹⁴ Arop yonkuae touwe konap ninik te ponankor kwapwe kare ninikan kámákár akwapria, am kwapwe kare niniként tapokwapea, énénki tére konámpon. Ae konámpara, yumo ankár arop ankapan yonkuae touwe kipo.^q ¹⁵ Krais te nomwan yonkuae porokwe sáp konámpara, kwatae ninik yak nánko, am yonkuae porokwe yak mo i konámpon. Tá ninik kwapwe fek yakáp napo te, am yonkuae porokwe ninik támao yak námpón. Kwaro yumwan wumwiria érékép námp te, yumo wae am yonkuae porokwe fek ankárkamp pourou niamp, ankárkamp ninik fek yakáp napon. Tá yumo ankár Kwarén aesiorá saráp yakáp kip.^r ¹⁶ Kraisomp kar te ankár yiráp ninik mek kárakáre yak nánko maok, yumo nonopok kar farákápria maok, nkwakwe make kar kwapwe mér mwanapan saráp farákáp kip. Aeria maok, yumo ankár Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, tár kar Kwaromp Buk fekamp sámpriaka, lotu i konap tár karan kor sámpá paokoria maok, yiráp waemp kárakáre naenámp tár karan sámp kip.^s ¹⁷ Yumo ankank ponankor tére mwaria nap, tá kápae kare ankank sérar nap ponankor te Jisas Tokuae Karao ninik námpaoq tére kipo. Aeria maok, mao yumwan yaewour námpan ninikia Naropwar Kwarén ‘Aesio’rá sér kip.^t

Kristen yakápnap fiouan sénámp kar

¹⁸ Koumteou yumo te yiráp poumaropao sénap karwaok paokop nap te, Kwaro nke námp fek yae-párák kare ninik napon.^u ¹⁹ Poumou-tárápu yumo kor ankár yiráp koumteouran yonkuae touweria maok, am fárakapan kar tokwae fek séri kwapono.^v ²⁰ Tárápu yumo te ankár yiráp éntupwar naropwaro sénap karwaok paokop kip. Am te Kwar Tokwaerao takenkrianámp ninikono.^w ²¹ Naropwaryaenáp, yumo kor yiráp tárápuran youpoukwap yopor saráp yakápi kwapono. Tak napo, yiráp tárápu kokwaeria yumwan warákár mo mwanape.^x

Taokeyakáp konap arop ntia tére aropan sénámp kar

²² Tére konap arop yumo te yumwan taokeyak konámp aropao sénánko te, ankár mántwaok tére kip. Yumo mao warákáranoria mao nke námp fek saráp tére mwanape. Yumo ankár Kwar Tokwaeran apápria maok, kwapwe kare tére mwanapan saráp ninik kipo. ²³ Apae kápae kare ankank yumo tére nap te fwapnae karia kárakáre fek tére

^o 3:12 Ga 5:22-23   ^p 3:13 Mt 6:14   ^q 3:14 Ro 13:8-10   ^r 3:15 Jo 14:27   ^s 3:16 Ef 5:19

^t 3:17 Ef 5:20   ^u 3:18 1 Pi 3:1-2   ^v 3:19 1 Pi 3:7   ^w 3:20 Ef 6:1-3   ^x 3:21 Ef 6:4

kipo. Yumo aropamp téreran tére napanápe, yiráp Kwar Tokwaeramp téreran tére napon.²⁴ Yumo takria maok, mérenke: Krais te yumwan taokeyak konámp Arop Tokwae ara, yumo maomp tére nap fek te nánkár wakmwaek maomp firáp arop ponankoran nopok nénk nanampria nánapitenámp ankank yak námpon.²⁵ Tá kwatae ninikinámp arop te nánkár námoku ami námp fek touwe kwatae sámp naenámp. Kwar te ankárankamp puri fek arop ponankoran yurukup i konámp. ^y

4 ¹Arop taokeyak konap arop yumo kor ankár yiráp tére aropan kwapwe kare yae-párák kare ninik fek kipo. Yumo te wae mér napon, yumwan taokeyak konámp Kwar Tokwaerao kor yámar mek yak námpon.

Kwarén kar toropwapria yae-párák kare paokop mwanámp kar

² Yumo te ankár kar toropwap i konap ninikan kárakáre fek sámpá paokopria maok, am kar toropwapnap ninik te fwapnae karia ninik kourria Kwarén ‘Aesio’rá sér kip.^z ³ Yumo ankár Kwarén sénapo, yinan kor kar farákáp mwanámp muae kup kik-pwarano. Mámá kar te wokwaek mek wouroumpeyakámpan oukoumwan te wae érik korop námpon. Aenámpan maok, arop fárakáp am kar wa te monoria nap kwamp, onan fákapá páte napono.^a ⁴ Yumo ankár Kwarén sénapo, ono Kwaro onan, takrá kar farákápaerianámp ninik fek mámá mek wouroumpeyaknámp kar érik farákár nanampon.^b

⁵ Yumo te arop ankwap fárakáp oukoumwan Kristen mo nap nke nap fek te yiráp paokop fwapia ninik kour fek paokop kipo. Yumo ankwapan yaewour mwanap ke kwaporok pwar mwanape.^c ⁶ Yiráp kar te ankár kwapwe kare nánko, arop wa mwar karrá woupwi pap mwanap karan saráp sérar kipo. Yumo ankár arop ponankoran fwapia ninik kouria yae-párák kare karan pwarokwaprá sér mwanapon.^d

Polo Tikikus ntia Onesimusén Kolosi mek tirá kérépnámp kar

⁷Tikikus te Kwar Tokwaeramp tére pwar mono, ankár kwapwe kare tére konámp aropono. Mao te nomo énénki tére konámp támaonon. Aenámpantá ono man warákár tokwae nampono. Mao te ono tére namp yumwan sénaenámp. ^e ⁸Ono yumanapok man sámp-kérép namp te, yino te mokoprá yakáp námpaoeanrá yumwan farákáprá sénánko, yumo wa napo, am támao yiráp waempén kárakáre sánk nánko, warákár mwanapon.^f ⁹Onesimus te tére kwapwe konámpantá ono man warákárampono. Mao te nomp ankwapnápara, ono man

^y 3:25 Ap 10:34   ^z 4:2 Ef 6:18   ^a 4:3 Ef 6:19   ^b 4:4 Ef 6:20   ^c 4:5 1 Te 4:11-12

^d 4:6 Ef 4:29; 1 Pi 3:15-16   ^e 4:7 Ef 6:21   ^f 4:8 Ef 6:22

Tikikusént akwabenkria sámp-kérép nanko, akwap nep te, yumwan mapek koropánknámp ankank ponankor farákáp nenepon.^g

Polo Kolosi firan ‘Gude’ rimp kar

¹⁰ Aristarkus te yinan fákapea páte napo yak nempao, mao kor yumwan ‘Gude’rá sénámpón. Tá Barnabasomp naompnáp Mak, mao kuri yumwan ‘Gude’rá sénámpón. Mao yumonapok akwap nánko te, ono wae manénkir yumwan sériampnámp taknámp, yumo man warámp kipo. ¹¹ Tá Jisas, ankwap e te Jastus, mao kor yumwan ‘Gude’rá námpon. Juda fi meknámp te, am yininkaopwe támao mwar Kristenia, onan yaewour kwapwerá téreria arop Kwaromp firáp yakápenkria kar farákáp námpon.^h ¹² Epafras kor yumwan ‘Gude’rá sénámpón. Mao te Krais Jisasomp térenámp arop, yiráp nouroup támao ara, ankár Kwaro yumwan yaewouranoria arakrá kar toropwap saráp yak konámpón: ‘Yumo ankár kárakáre fek fokopeyakria, yumo ankár arop méri yakáp konapnámp araknámpi yakria maok, Kwaromp kar te kare karonoria mér kárakáreria, yumo ankár Kwaro takenkria warákárnámp nínikaok saráp yakáp mwanapon’rá sér i konámpón. ¹³ Ono man te waeman mér namp kwamp yumwan sér rae: Mao te térea waenámpara, yumwan yaewouria maok, tá Leodisia ntia Hierapolis mekamp aropan kor mént yaewour námpon. ¹⁴ Luk te nomp dokta kwapwe kare nomo man warákár konámpara, mao ntia Demas yumwan kor ‘Gude’rá nepon.ⁱ

¹⁵ Yumo ono ‘Gude’rá namp mámá Leodisia mekamp nouroup fákáreran séria maok, Nimfa ntia sios arop maomp napmek koupoukour konapan méntér onomp ‘Gude’ má sér kipo. ¹⁶ Yumwan sánknamp pas má nkeá fákeyakrá warko Leodisia mekamp siosén sánk kip. Tá Leodisia mekamp siosén sámp-kérépnamp pasan nöpok kor nkeaka yumwan sánk mwanapon. ¹⁷ Yumo Arkipusén arakrá sér kip: ‘Amo Kwar Tokwaeramp tére sámpea tére nap am pwar kwapono. Ankár fwapnae karia taokeyakrá fwapi téreamp’rá sér kipo.

¹⁸ Ono Pol onokump yae fek yumwan ‘Gude’rá sénamp kar má kumwi nampono. Yumo te ankár ono kalabus mek yak nampan onan nínik kipo. Ono nínik namp te, Kwaro námokuráp nínik fek yumwan yaewouria yumont yakanoria nampon.

---

^g 4:9 Fm 10   ^h 4:10-11 Ap 27:2; 12:12   ⁱ 4:14 2 Ti 4:9-12